

POSTANOWIENIE

4 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 4 września 2024 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi G. W. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Żorach
z 21 kwietnia 2021 r., I Ns 182/19,
wydanego w sprawie z wniosku G. W.
z udziałem Z. W.
o zniesienie współwłasności,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Żorach postanowieniem z 21 kwietnia 2021 r., wydanym w sprawie z wniosku G. W. przy udziale Z. W., o zniesienie współwłasności, m.in. zasądził od wnioskodawczyni G. W. na rzecz uczestnika postępowania Z. W. kwotę 115 500,00 zł tytułem spłaty wartości jego udziału w prawie własności nieruchomości opisanej w punkcie 1 postanowienia, płatną w dwóch równych ratach po 57 750,00 zł, pierwsza w terminie jednego roku od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia i druga w terminie dwóch lat od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia w terminie płatności którejkolwiek z rat (pkt 2).

Wnioskodawczyni zaskarżyła skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia pkt 2 postanowienia, wskazując na naruszenie art. 212 § 2 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o. i klauzuli porządku publicznego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem prawnym, którego celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie od Skarbu Państwa roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej.

Zgodnie z art. 424⁵ k.p.c., skarga powinna zawierać: oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części; przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie; wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny; uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy; wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto – gdy skargę wniesiono, stosując art. 424¹ § 2 - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi; wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem. Ponadto skarga powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego.

Zgodnie z art. 424⁹ k.p.c., Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania, jeżeli jest oczywiście bezzasadna. Jak wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego oczywista bezzasadność skargi zachodzi, gdy powołane podstawy skargi już przy pierwszej ocenie pokazują, że faktycznie nie ma możliwości ich uwzględnienia, ponieważ nie miały miejsca albo nie mogły mieć wpływu na kształt orzeczenia. Nie ma zatem potrzeby prowadzenia szerokiej analizy prawnej i dokonywania pogłębionego badania trafności zaskarżonego orzeczenia, w odniesieniu do zastosowania prawa i jego wykładni. W sytuacji gdy z bezpośredniego oglądu sprawy wynika, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia byłaby oddalona, trzeba przyjąć, że jest ona oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 424⁹ k.p.c. (zob. np. postanowienie SN z 6 kwietnia 2018 r., III CNP 30/17; postanowienie SN z 21 marca 2022 r., I CNP 49/22). W realiach przedmiotowej sprawie zachodzi taki właśnie przypadek.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż skarżący w uzasadnieniu skargi podniósł, że „orzeczenie jest niezgodne z prawem, gdyż zostało wydane na podstawie wybiórczej analizy materiału dowodowego w sprawie, nie uwzględniającej wszystkich istotnych okoliczności, w ten sposób sprzeciwiając się podstawowym zasadom polskiego porządku prawnego.” Skarżący jednak, poza powołaniem się na jedno orzeczenie Sądu Okręgowego w Sieradzu oraz jedno orzeczenie Sądu Najwyższego, nie podjął szerszego wywodu w zakresie przedstawionego zarzutu. Nie wskazał przypadków świadczących o wybiórczej analizie materiału dowodowego. Tym bardziej, że tego typu sformułowanie budzi również wątpliwości w zakresie zakazu wypływającego z art. 424⁴ k.p.c. wskazującego, iż podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Nie ma zatem możliwości zweryfikowania jaki zakres materiału dowodowego skarżący miał na względzie. Ponadto skarżący nie wskazał jakie to, wg. skarżącego, są istotne okoliczności sprawy oraz których z nich Sąd Rejonowy nie uwzględnił.

Powyższe powoduje, iż Sąd Najwyższy nie mógł ocenić czy orzeczenie Sądu Rejonowego było sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego. Skarżący, poprzez przygotowaną konstrukcję uzasadnienia, uniemożliwił Sądowi możliwość odniesienia się do tak ogólnie sformułowanych zarzutów. W orzecznictwie przyjmuje się przecież, że jeżeli skarżący nie wskazuje okoliczności pozwalających na przyjęcie bezprawności zaskarżonego orzeczenia we wskazanym wyżej rozumieniu, skargę należy uznać za oczywiście bezzasadną (postanowienie SN z 17 października 2008 r., II CNP 79/08).

W kontekście treści powołanego w skardze art. 212 k.c. wskazać, należy, iż sąd oceniając możliwości finansowe współwłaściciela obowiązowanego do spłaty, winien ocenić całokształt jego możliwości finansowych, w tym również różne sposoby spłaty (spłata jednorazowa, spłata w ratach). Taki wniosek wypływa z treści niektórych orzeczeń Sądu Najwyższego (przykładowo zob. postanowienie SN: 30 czerwca 2023 r., I CSK 3322/22; 26 października 2021 r., IV CSK 50/21; z 26 kwietnia 2013 r., II CSK 459/12). W kontekście wniesionej skargi, należy stwierdzić, iż skarżący nie wymienił aspektów stanu majątkowego wnioskodawczyni, które Sąd Rejonowy wadliwie zinterpretował, a których w ogóle nie uwzględnił. Tym bardziej,

iż Sąd Rejonowy w uzasadnieniu pkt 2 postanowienia wskazał jakie okoliczności brał pod uwagę oraz jakie czynniki decydowały o rozłożeniu spłaty na dwie raty (uzasadniając również swoje negatywne stanowisko w zakresie wniosków wnioskodawczyni i uczestnika co do terminów spłaty).

Dodatkowo należy wskazać, iż znajdujący się w dalszej części uzasadnienia skargi opis sytuacji majątkowej i życiowej wnioskodawczyni, choć może być rozważany w kontekście przesłanki uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.) nie może być przez Sąd Najwyższy wykorzystany do oceny uwzględnienia bądź nie przez Sąd Rejonowy „wszystkich istotnych okoliczności” (tak określił je we wcześniejszej części uzasadnienia skarżący).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 424⁹ k.p.c., odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

[SOP]

[ms]